

**Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum
Codicem Iustinianum locupletissimus**

... In Primum Codicis Prælectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus,
Barbatias, Philippus Decius. Matthæus Antonianus Recensui

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Ut lite pendente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96035)

principia, secus est in statuto populi: quod non debet inesse causa motiva: sed
 11 omnia. **C** Et predictis apparet, quod si imperator aliquem facit comi-
 tem palatinum, datur sibi potestas legitimandi ipsius, etiam post mortem
 patris, quod si ante legitimacionem aut consanguineis adierit hereditatem, et
 per consequens erant etiam domini, quod ista legitimatio non preiudicat eis:
 12 quod cum dicitur sit de iure gentium per rescriptum principis, non potest auferri
 hinc causa: hic nulla fuit causa, nisi forte pater hoc preordinasset: ut
 13 no. Bar. in l. gallus. §. 2. quid sit in de lib. et post. 2. ibi dicitur. **C** Quia
 to queritur, verum imperator possit rescribere contra ius civile: et loquor
 sine causa: cui causa, non est dubium quod potest dicunt doct. quod contra ius civile
 potest rescribere: ius civile constituit in sola principis auctoritate: et ideo
 princeps potest illud tollere: ex hoc sequitur quod potest alicui tollere actionem
 14 cum hoc iure civili. **C** Et potest officium magistratibus auferre: cum
 omne officium magistratus sit de iure civili, sicut istos. Et gl. in l. de obl.
 dict. quod omnia statuta sunt de iure civili, dicitur in l. 13. possit tollere actio-
 nem: etiam sine actione quis poterit consequi iustitiam, misericorditer im-
 plicando officium superioris. extra de cons. c. que in ecclesiis. **P**ossit vi-
 15 de c. si in iudicio actio mittitur naturali equitate, quod non possit tolli per
 rescriptum: quod hoc rescriptum in imperatore etiam in cedere inducit per
 16 c. cum. l. si in iudicio. Si autem actio non mittitur equitate, sed solo iu-
 17 ris, ut in chirographo post biennium, et in re iudicata contra veritatem: tunc
 18 credo quod possit rescribere etiam clausula non obstat. **C** Ultimo circa sed in
 responsisibus legis, vide l. idem vltimus de exco. tut. quod utrum sit
 19 aut potest remitti pena quatenus applicatur: si contra possit remitti quatenus
 20 applicatur: partem de quod non videtur in de ius voc. l. vltima. et ibi glo.
 gloriosam banc. hic quod est non ad multa, pro nunc non sunt alia.

Supplicatio sufficit quod contineat substantiam et effectum in formam suam
 per quibus supplicatur, nec est necesse ponere totum tenorem ipsorum.
 Particula illa est edenda de qua est controuersia inter partes: relique
 vero particule tanquam impertinentes non eduntur.

De octava.

Instrumentorum. **C** Hoc dicit. In supplica-
 1 tione sufficit ponere substantiam et effectum in formam suam
 2 per quibus supplicatur, nec est necesse ponere totum tenorem ipsorum.
 3 Particula illa est edenda de qua est controuersia inter partes: relique
 4 vero particule tanquam impertinentes non eduntur.

Quando libellus principi datus litis contestatione faciat. **R**ub.

Rescriptum habet pro libello, et contestata litis solum quo ad effectum
 actionis perpetuande, non autem quo ad ordinem processus.

Rescriptum etiam in iudicio non productum transit ad heredem, et contra
 heredem.

Prescriptio ut interrumpat in criminalibus, an sufficiat sola produc-
 tio accusationis, vel formatio inquisitionis sine citatione.

De prima.

Debium. **C** Rescriptum principis non solum
 1 habetur pro libello, sed etiam pro con-
 2 testatione litis, et transit ad heredem. h. d. lex prima. hoc
 3 verum est in actionibus annalibus, secus in perpetuis:
 4 quia ibi rescriptum non habetur pro contesta. lit. h. d. l. 1. §. 1.
 5 si totus titulus est conclusus. **C** Et not. in l. 1. §. 1. quod re-
 6 scriptum habetur pro libello et contesta. lit. solum quo ad effectum actio-
 7 nis perpetuande: non autem quo ad ordinem processus: imo oportet
 8 quod libellus offeratur, et lites contestentur: alias si esset nulla ipso iure
 9 vim aut offeratur, de lites contesta. Aliud est ergo item esse contesta-
 10 tam aliud haberi pro contesta. sic in l. 1. §. 1. ubi in rem act. **C** Secundo
 11 not. quod rescriptum etiam in iudicio non productum, transit ad herede-
 12 rem, contra heredem. **A**duerte, hic loquitur in casu speciali, quando
 13 rescriptum habet vim in actione transmittenda et perpetuanda: sed in
 14 alijs casibus dicitur non. **I**mo, extra de iudi. c. quia, v. quicquid dicat hic

sine causa non tenet, maxime in inferioribus, ut dicitur, et not. per glo. in ca. co-
 1 stitutio. extra de relig. c. in vlt. quocumque: et in proposito adde Anto.
 2 de but. in c. per venerabilem. qui filium legit. et per Bal. hic. et glo. in l.
 3 relegati. in vlt. ex aliqua. si de penis. et vide l. vlt. hic. et Ant. de but. in
 4 cum inter. de renum. et 2. mol. in c. que in ecclesiis. extra de constit.

Pet. **C** Glo. opp. de l. sicut. de prescript. xxx. an
 1 no. ubi requiritur missio executoris. Solum ibi in
 2 interruptione regulari, hic in irregulari. Item
 3 ibi in libello conuentionali, hic in supplicato-
 4 rio. hec vera in civilibus causis. **C** Et secundo
 5 quod, quid in criminalibus, utrum ad interrup-
 6 tionem prescriptioem sufficiat sola productio
 7 accusationis, vel formatio inquisitionis sine villa
 8 citatione: Bar. dicit quod sic. per l. miles. §. seras
 9 ginta. si de adulter. **C** Contrarium si fuit consilium
 10 in causa legatarum, quod nisi mitteretur executor: non
 11 esset facta interruptio. **T**u considera verba legis,
 12 vel statuta: aut enim statuta, vel lex non erigit
 13 aliud quod productio: et libelli, vel citatione rei
 14 et tunc sequitur. d. §. seraginta. aut requirit ali-
 15 quod processum: et tunc est necessaria citatio que
 16 est cuiuslibet processus initium: ut in l. de per-
 17 pe. et temp. act. §. si. et in c. vlt. vlt. pen. in cle.

C Et secunda. **C** Nota. **C** Nota. **C** Nota.
Emporales. **C** Nota. **C** Nota. **C** Nota.
 1 cibus interrumpuntur annales pre-
 2 scriptiones, quod longi tempore, vel lon-
 3 gissimi. Idem quod in annalibus, puto in seme-
 4 stribus: et sic facit ad statuta, quod si donatio debet
 5 insinuari intra tempus semestris, quod sufficit sola
 6 productio, etiam sine citatione aduersarii. **E**rgo
 7 et ista lex facit in contrarium: quod hoc est speciale
 8 in rescripto principis: ergo secus in facto inferio-
 9 rioris iudicis. **T**u considera verba statuti, ut
 10 dixi. l. proxima. Bal.

C Et lite pendente. **R**ubrica.

Iter postquam. **P**re-
 1 sententia in supplicando, non
 2 prodest, si ante quod princeps referi-
 3 bat finia feratur. h. d. no. **C** No.
 4 ergo quod non inspicitur tempus
 5 quo supplicatio porrigitur, sed tempus date litera-
 6 rum, id est dies in qua supplicatio signatur: quia
 7 illud est tempus date. **T**ene menti hanc. l. not.
 8 **C** Not. quod supplicatio non suspendit processum
 9 causae, sed rescriptum bene potest suspendere, dum
 10 do rescribitur ante sententiam feratur. **A**dde hic
 11 quod not. **I**mo, de resti. spol. c. audita. dicitur **I**mo,
 12 quod per rescriptum ante presentetur iudici, non
 13 aufertur iurisdicatio. unde in lege nostra etiam re-
 14 scriptum non possit prodesse sine presentatione,
 15 quod est ipsa veritas. facit quod not. idem **I**mo.
 16 **I**dem. extra de resti. spol. c. c. conuentione,
 17 hic non sunt alia, et c. Bald.

C Aut enim sta-
 1 tutum. **A**o. pro intellectu. §. seraginta. que dicitur in c. de vlt. **A**nd. Bar.
 2 **C** Productione. **A**o. quod ubi statutum dat terminum ad producendum,
 3 sufficit producere absque partis citatione, et adde **B**al. in l. fca. in si. qui
 4 accu. in l. 1. §. 1. quando in si. de test. in l. 1. §. 1. de test. et **A**lg.
 5 in l. omnium. §. de testamen.
 6 **C** Proceffum. **A**l. hoc facit. l. si. §. illud. et ibi **B**al. §. de temp. appel. et
 7 **B**al. in rub. de in ius voc. et in l. libertus aduersus. si. de in ius voc.
 8 **C** Semestre. **A**l. de Bart. in l. si. §. illud. §. de temp. appel. et in l. in hac. §.
 9 de donat. et quod dicitur. l. proxima.
 10 **C** No. ergo quod non inspicitur tempus. vide in c. dilectus. de preben. et in
 11 cle. si. de rescript. ubi dicitur. **A**nd. Barb.
 12 **C** Date. **A**l. de plene in c. dilectus. extra de preben. et in clemen. §. de res-
 13 scriptis. et que sequuntur.

C Sine presentatione. **I**urisdicatio enim non conferitur per rescriptum,
 nisi postquam est presentatum. **A**l. de **B**al. in l. mandatum. §. manda. in l. ea
 que. §. de temp. in u. reg. restitut. et c. in l. falsus. §. de furt. et in l. i. §. ver.
 sed et si impetrauerit. si. quod quis iurio. et si rescriptum videtur ini-
 quum, si retorquerit etiam si renuntiaretur: ut tenet **A**ngel. in l. i. §.
 in fine princip. per illum textum. et de materia ista vide **B**al. in l. fin.
 si. de constitut. princip.

- a** Denegatur. Pondera si dici possit, lex vel statutum facit mentionem de toto processu. 2. tunc coprehendit sententiam: aliter secus. per ter. in c. fin. de bere. li. vi. Itē pondera. d. c. si. ubi fit mentio de toto processu: postea fit mentio de sententia: sic appellatio processus non venit sententia. Ad. Bar.
- b** P. pronuntiat. An in fine coprehendatur appellatione actorum, 2. an deat edictum die 2. f. vide. **L**ite pendente nulli licet supplicare principi. hoc regula fallit dupliciter: vt hic. **D**ecretum iudicis an continetur appellatione actorum. **A**ppellare volens, si non potest habere copiam sententie, sufficit in appellatione ponere sententie substantiam. **S**ententia an potest pronuntiarī conditionaliter. **S**upplicare post sententiam que transiit in rem iudicatam, non licet. **P**roducere instrumentum, quod subpōit per nāle, debet corpi sive alio processu condemnari. **T**estis si iuravit vna die, 2. alia deposuit, petenti debet edicti dies depositionis. **A**ppellari an possit a negligentia iudicis, id est si non vult aliquem actum facere in iudicio. **S**upplicare an 2. quando liceat lite pendente. vide de hic pulchram distinctionem.
- C**ler secunda. **L**ite pendente non licet nisi in certis causis supplicare: sed ea sententia terminata, impossibilis 2. penalis est ipsi supplicanti supplicare. **I**tem, ex ista. l. duas regulas. Prima est lite pendente, 2. regula ista patitur duas exceptiones. prima, qd denegatur copia actorum. 2. qd denegatur copia pronuntiationis. 2. hoc in prima parte legis, 2. in ista parte no. qd cum alternatiua debeat cadere inter duos: 2. hic inter illam dictionem, actorum, 2. illam dictionem, pronuntiationis sit alternatiua: qd per hoc videtur qd pronuntiatio non sit de actibus nec continetur sententia 2. appellatio actorum. **I**tem, est vtile scire: qd si sententia 2. gineatur appellatione actorum, debet edicti die 2. consule: vt. de eden. l. is apud que. si autem non continetur: debet edicti fine die 2. consule. sed veritas est qd sententia continetur appellatione actorum: vt. ff. de re iudi. l. actorum verba. 2. l. acta. 2. extra de proba. c. qm. 5. falsam. 2. ideo dicitur cum die 2. consule fin. **S**ui. de fusa. 2. l. 2. qd ob. alternatio littere: quia cadit inter alia acta qd sunt prebula, 2. ipsam sententiam, qd est terminus actorum. **S**ed nunquid de creatum iudicis gineatur appellatio actorum? **R**espondeo duplex est decretum: 2. gineatur iurisdictionis, 2. voluntarie. de primo constat, qd gineatur appellatio actorum: qd est de processu cause: vt patet in primo 2. secundo decreto. **D**e secundo posset dubitari.
- d** Adde qd no. in apo. ad. Anfr. de ora. in c. quoniam contra falsam, in prin. nu. ix. in ver. no. hic videtur, extra de proba. 2. ibi etiam Innoc. in gl. sua. in ver. instrumentum. **L**essus.
- e** De primo constat. Adde qd fallit in absolutoria ab instantia iudicis, que non est de actibus iudicis, fin. **I**tem, in c. consiluit, extra de off. dele. in prin. 2. ibi sing. sequuntur doc. 2. vide qd ibi dixi post. **I**mo.
- f** Interfusa. Adde qd est conditio de presenti ac. vt not. in l. a. dno pio. q. in venditione. ff. de re iudica.
- g** Protiotinus. De ista dictione vide in l. iij. q. in amittēda. ff. de acquir. possessio.
- h** Copia. Adde qd in c. per tuas. extra de test.
- i** Sed nunquid. An possit appellari a negligentia iudicis, vide Bal. 2. ibi remissum in l. si. illud. ff. de temp. appel. **A**nd. Bar.
- j** Appellari. Vide Bal. in l. si. de sen. et interlo. om. iud. 2. Spe. in ti. de iud. dele. q. seguitur ad si. Bal. in l. si. illud. q. de temp. appe. 2. ibi dixi.

exemplum in decreto tutele 2. cure, 2. actorie. 2. in decreto qd interponitur ad robur contractus. 2. in decreto emancipationis. tamen dicitur est qd ubique decretum huiusmodi interpositum intelligitur de actione talis decreti debet edicti die 2. consule: qd dicitur actus forensis id est actus forensis hoc eleganter no. 3. in. extra de pba. c. i. ubi omnino deas. **I**tem, 2. iura hoc querit. quidam voluit appellare a sententia tantum quam potuit habere copia sententie, nihilominus tamen appellatio sufficit in appellatione ponere substantiam sententie, licet non ponatur tenor: vt s. ti. ii. l. i. 2. si. psequutus est appellacione. 2. iudex ad quē dicit, ostendit nubi sententiam, aliter non possum certificari: vt ff. de ed. larg. tarius. q. ed. dicit appellas: vnde, non possum habere copia: quid iuris? **I**tem, lex dicit qd omnino debet acta edicti: vt possint citari et dir. pduc. 2. deliberari: tñ h. non edatur, nō dat remedium aliq. nisi pcedat, nō autem pcedat super hoc dicit **I**tem. qd appellatus d. i. rogari an sit lata talis sententia: 2. si rideat sic, cōstat de ea: nec op. aliter edicti ridet, nō imponitur sibi silectum, vt ea pperuo nō vtiatur argum. tum. ff. de interroga. act. l. nō aliter. **E**t idē est dicendum si quis venit iudex deducta ad arbitrium boni viri, 2. eius copia nūq. potuit habere ista petitio est species appellationis: vt ff. de arb. l. nō distinguimus. cū quidā. **S**ed ista practica **I**tem. nō est sufficiens: vbi nō est aduersarius qui possit interrogari, puta in processu inquisitionis. **S**ed rideo, qd iudex appellatōis debet pronuntiare 2. ditionali, hoc modo: si sententia appert in dicta forma, 2. infirmo: vbi iudex sentit pro appellatōis: 2. vbi iudex sentit cōtra appellatōis: dicit si qua sua appareat in forma vel substantia, eam cōfirmo, 2. male appellari pronuntio, 2. hoc edicti gunt per **I**mo. extra de fid. instr. c. 5. perpetuo. **I**tem, cōfirmatōis actus nō pot. explicari: vt l. j. de sen. l. cū cor. 2. l. cū iudex. ff. de titel. l. muto. q. si. ff. de fideic. lib. l. largo. q. ad iud. **I**tem, l. i. de p. gis, qd incipit, qui aut. nota preciam regulā, qd post eam sopitam gis finaliter terminata, ita qd sententia transiit in rem iudicatā, impossibilis est supplicare. **E**t hoc colligit qd appellanti sunt elapsa tēpora finalia: qd ipso iure sententia transiit in rem iudicatā absq. alia pronuntiatione: not. j. de appel. l. eos. in prin. in glo. magna, qd nō l. supplicare, vt dicitur ad mittat vltimus ad lite peragēda, vel qd audiantur sua iura, 2. defensionē, 2. si princeps hoc cōcederet, nō valeret rescriptum, nisi diceret nō obstat tal lege. **I**tem, 2. tēro nō vltimo not. ibi dū dicit, potius ad demnetur, qd quis producit instum qd est penale producenti, corpi sine alio processu d. condēnari 2. cogi ad solutionē pener: hoc significat illa dictio, potius, que excludit de internallā tēpore: nō in finit in aut. de inest. nup. in principio. **I**dem ergo si quis pducit exceptionē, vel articulos penales. **R**espondeo ista est pena emergens: 2. in emerg. nō requirit libell. vel lit. cōstell. 2. qd istud est notum iudici vt dicitur. **I**tem, de test. l. nullū. **D**emere ex illo verbo actoris, collige quatuordecim 2. positiones copia 2. semp. est fienda aduersario: sunt de actibus hoc est intelligendū, qd fiat suo tēpore. tps autē est scdm quosdam post respon. sionem: qd ante qd rideat, si articuli consistant in facto propo. nō aliter qd fieri copia nisi legendum. nam hoc modo fit editio articulo. ff. de eden. l. i. in prin. nō autē dabit terminus ad deliberandū: in facto pio pio psumit malitiose peti ius terminus deliberationis. arg. in l. ita. ff. pio fumo. 2. j. de cōtraben. 2. cōmit. stipu. l. magnā. **S**ed in facto aliter datur terminus: vt l. i. iurandū 2. ad pecunias. in prin. ff. de iur. i. **S**ed contrariū vide, qd nunq. respondēt debeat dari copia, nō cōtra terminus deliberationis. per hūc text. potest dici qd si iudex mādant qd responderet positionibus, 2. non ridet: qd per istam cōtumaciā pot. sibi copia denegare. vt l. sed 2. si per pteio. q. 13. 2. si cū decreto. ff. de qua. maio. 2. ita cōtra practica. **I**tem, 2. j. facit ad aliud si testis iuravit vna die, 2. deponit alia die, qd petenti debeat edicti dies depositionis: qd actione: 2. hoc per regulam bini legis. qd ad hoc tabellio possit gis: qd dicamus qd deponit trahitur ad iuramentum: istud est verū. nō aliqua ratio impedit istam retardationem: puta qd erat lapsus terminus ad probatum habendum. ar. in l. bonorum. rem. r. babe. **C**ontra hanc legem, 2. videtur qd liceat supplicare: vt s. l. p. i. **S**ol. autē motā licet supplicare, si iudex ordinarius requisitus denegat iurisdictionem: 2. ita intelligitur illa lex, cōnfecto. qd nō permittas in aut. de ma. pici. sed post lit. cōstell. hoc non licet. facit. s. de episco. aud. l. i. 2. qd i. ibi not. **I**tem, 2. Sed nunquid b. ab ista negligentia pot. appellari, si iudex litis cōtēsta nō vult facere aliquem actum in causa: de hoc habes text. in aut. de quēstio. q. sed hoc col. vi. 2. not. per **S**ui. de cū. de iur. i. **I**tem, l. nemo. 2. est modo de facto in **I**nderto. **I**tem, 2. **O**ppo. vltimus de super hoc. in aut. vt in medio litis. **S**olu. qd hic deficit, supple per illam legem. ideo dic secundum **O**do. 2. alios pro declaratione materie licet aut quis vult impetrare super aliqua causa rescriptum, ad punit legem aliquod primo casu aut ante lit. cōtēsta: 2. non potest ad extraordinariam iudicem: qd extraordinaria iurisdictione est odiosa, nisi ordinarius iudex requisitus, denegat facere instum: vt d. s. non permittas. 2. in aut. vt differunt. iudic. q. si vero 2. hoc de iure ciuili, secus de equitate canonica: quia vult impetratio iudicis ad lites, etiam si ordinarius nō sit in materia, vel culpa. **A**ut post lit. cōtēsta. non dū tamen lata sententia. **A**ut post latam sententiam, primo casu quando nondum est lata sententia.

que licet implere de qua
doxat tñ copia pronun
procedat erat negligent
vt in l. super hoc. in aut. b
remittit: aut est interior
colligitur pendente die vt
aut est appellatio in sepe
in l. ad rump. 2. hic in rub. 2
rem iudicatam. 2. nullo mō d
candū foga. vt b. ac. l. ver
in aliquo punit legem sup
in medio litis. in prin. quod
cas. **S**ed alio autem nō p
legem impetrare. vt ff. de
not. c. l. i. merito. 2. si
giz et dicitur docto. **L**

Allicur
nactare decisa.
una sententia est
doxat per additione
peritum. **A**licur. qd
tenet ad iudicem in sepe
nō iuramentum per id quod
sed hic querit, quando
que loquatur de libello
puno casu referat ad conc
robes et est ap. conclusio
de b. leg. **A**licur. qd
nom. vel ad dandū ius est
pstant. **A**ut loquitur p
nemo concludit negatiu
fuerit repertur. **A**ut loq
betur in tractatam con
betur in tractatam con
vnde. qd quod. 2. quod
Secundo nos vel vtrius
que potestatem vel in pec

On
reprehensum
Odo. quod
la appellat
videtur ob
impetretur et est regula
li etiam si non ob. ff.
dicitur infra. l. p. i. q. i.
sollicit. nō vult rescript
petenti rescripti. nō facit
tunc non obferuatur
cia, vt impetrant egerit
tuncque erat deferra, ve
erat casus in quo non pote
non videtur dolo omittit
ita exempla ponit **O**do

1. Rescriptum impet
daci in iure, sine in facto
2. dēdaci nō si sit cognit
gato principalis d. tunc
3. dēdaci nō egerit
4. dēdaci nō egerit
5. dēdaci nō egerit
6. dēdaci nō egerit
7. dēdaci nō egerit
8. dēdaci nō egerit
9. dēdaci nō egerit
10. dēdaci nō egerit
11. dēdaci nō egerit
12. dēdaci nō egerit
13. dēdaci nō egerit
14. dēdaci nō egerit
15. dēdaci nō egerit

tunc licet supplicare de quatuor. primo. ut sibi fiat copia actorum. secundo. ut fiat sibi copia pronuntiationis. ut hic. tertio. q. preceptum iudici q. procedat. si erat negligens. quarto. q. ei alius associetur. si est suspectus. ut in. f. super hoc. in autem. ut in medio lit. Aut vult supplicare post sententiam. aut est interlocutoria. que non dirimit litem. cum sumus in casu litis pendente. dic. ut. f. ut dicitur ibi. gl. fina. Aut est diffinitiva. tunc aut est appellatio suspensa. et est idem. ac si non esset iudicatum. ut. l. i. in f. ad r. p. l. i. in rub. Aut est appellatio suspensa. sed transiit in rem iudicam. nullo modo licet supplicare ad litigandum. seu ad reficiendum sopita. ut hac. l. i. ver. qui autem. Si vero quis vult impetrare aliquid privilegium super causa que agitur. et non licet. ut in aut. ut in medio litis. in prin. quod dic. ut. in. l. qui aures. in principio. si quis cau. In aliis autem non pendentes per litem moram litem est privilegium impetrare. ut. f. de r. g. l. tuto. l. idem. Aliphanus. et. l. cum ex oratione. et. l. i. f. merito. et. l. si quis a principe. f. ne quid in loco publico. f. ita est distinctio docto. Bald.

Lex tertia.

Uiliciram. Non appellari est in positum silentium. ipso iure. si tentat per rescriptum retractare de iura. notatur infamia. h. d. c. l. i. hic quod de natura sententie est imponere perpetuum silentium victo. silentium dico super contradictione. et facit ad id quod not. ff. de arbitrio. l. inter Bratilianum. scilicet q. quando inde aliquid diffinitive madavit. q. recte videtur inesse q. illud debeat perpetuo observari. q. est not. hec r. i. imitantur per id quod no. ff. de excep. rei iudica. l. duobus. in gl. ordi. Sed hic queritur. quando debeat in libello per imponi silentium. R. i. aut loquimur de libello actoris. aut de libello rei. aut de exceptione rei. primo casu refertur. an concluditur ad factum negatum. puta q. me no turbas. et apta conclusio concludere q. imponatur silentium. ut not. ff. de libe. leg. l. Aurelius. s. centum. Aut concluditur ad factum affirmatum. vel ad dandum. tunc efficit incepta petitio argu. ff. si ser. vendi. l. si cuncti. s. distant. Aut loquimur de libello rei. tunc optime concluditur ad silentium. quoniam concludit negatiue q. actor non inquietet eum. ut. ff. de fideiuss. l. si commendat. ibi agit reus propter beneficium suum conseruandum. q. r. a. ro alibi reperitur. Aut loquimur in exceptione rei. et illa regulariter habet negatiue tacitam conclusionem. q. silentius actori imponatur. ut. ff. de in ius vocati. l. si de ius. et. l. i. f. de fideiuss. l. si de ius. magis stratu. u. s. pro auro. l. quod. ibi not.

Si contra ius vel vtilitatem publicam. vel per mendacium fuerit aliquid postularum vel impetratum. Rubri.

Lex prima.

Non idcirco. Omissio no vitiat rescriptum in eo quod si fuisse exceptum. concessum fuisset tamen eque. h. d. c. ponit Odo. quatuor. exempla. duo in causa prima. et duo in causa appellatiua. C. l. i. not. q. vbi cumq. aliquid racetur q. videtur obitare. et in effectu non obstat. non vitiat rescriptum. et istud est regula huius legis. et est no. nec dicitur in facti causis erratum. si non ob. ff. de r. r. c. curato. da. ab h. i. l. i. tutor si petens. et dicam infra. l. i. propterea. C. l. i. summa hic. omissio eorum que non sunt de substantia. no vitiat rescriptum. et est exemplum in prima causa. si mutuas impetravit rescriptum. no facta mentione pacti. de non petendo. q. habebat pacrum de petendo. vel impetravit super negotio super quo erat trasactum. tamen non observabatur ei trasactio. ut. f. de trasactio. l. siue apud a. et. vel impetravit executionem sententie. non facta mentione de appellatione. quia erat de iura. vel erat expresse renuntiatum appellationi. vel erat casus in quo non poterat appellari. omnia ista in rescripto valent. q. non videtur dolo omittente. vel supprimere illi cui fauet ius commune. et ista exempla ponit Odo. f. et nota ista exempla et. Bal.

1. Rescriptum impetratum per mendacium non valet. siue sit mendacium in iure. siue in facto. siue faciendo. siue exprimendo in fraudem.
2. Mendacium si sit cognitum. delegatus non debet pronuntiare super negotio principali. sed tantum super illa iurisdictione.
3. Mendacium exceptio est peremptoria. an debet ergo opponi secundum formam peremptoriarum.
4. Clausula si preces veritate nitantur. semper debet inseri in rescriptis.
5. Forma mandati omissa. processus est nullus.
6. Argumentum a contrario sensu est licitum.
7. Condicio si preces veritate nitantur. non inest quantum ad cognitionem. sed bene quantum ad decisionem.
8. Condicio si quando respicit substantiam. vitiat rescriptum. secus quando respicit formam. quia non suspendit. et nu. 11.
9. Mendacium in iure qualiter exprimitur principi ad obtinendum rescriptum.
10. Item qualiter exprimitur mendacium in iure municipali. vel consuetudinario. et nu. 14.
11. Mendacia in facto. quomodo dignoscuntur.
12. Statutum vel consuetudo an possit prorogare tempus appellandi. vel ap

pellationem prosequendi.

17. Mendacium impetrantis impedit formam. sed non elidit rescriptum secundum Joan. et Alzo.
18. Mendacium qualiter exprimitur principi in iure possessionis. nu. 19.
20. Rescriptum quarum rerum est causa et quarum. non. v. q. ad nu. 23.
24. Appellatio si lite pendente spoliatur a diversa riu videtur renuntiare appellationi.
25. Impetratum dicitur in iure quicquid impetratur contra sententiam. que transiit in rem iudicam.
26. Rescripto an et quando aliquid contineatur. vel non contineatur. qualiter cognoscitur. et potest.
27. Obreptio quando non est in substantialibus. sed in accidentalibus. tale mendacium non tollit iurisdictionem in substantia litis.
28. Rescriptum fundare sufficit in aliqua causa que sit vera. dum tamen obtentu illius cause competat conclusio literarum.
29. Qualitas inserta in rescripto. an debeat probari.
30. Exceptiones que sunt illecebre possunt examinari in primo limine iudicii contra rescriptum.
31. Exceptiones indirecte contrarie. que sunt illecebre. qualiter cognoscantur.
32. Exceptiones emergentes contra rescriptum an debeant plene probari. et nu. 33.
34. Exceptio obreptionis. qualiter debeat formari.
35. Mendacium si interuenit respectu vnius articuli super quo sit interpretatio. sed no respectu totius cause. quid iuris.
36. Clausula. Si sua ordidit interesse. in citari omnibus opposita. quid operetur.
37. Exceptio peremptoria an aliqua sit. que possit examinari seorsum a principali.
38. Rescriptum aliquod est falsum. vel non concessum. an ratio dubij iudex putatur habere cognoscere.
39. Rescriptum accipit vires et intellectus rescribentis.
40. Rescriptum si est verum in causa. et falsum in obligatione. sed postea obligatio superuenit. an iudex delegatus poterit super hoc cognoscere.
41. Rescripti tempore si causa sit vera. sed tempore iudicii est falsa. quia partes post rescriptum perigerunt. an delegatus poterit de hoc cognoscere.
42. Rescripti cocillio potius attenditur. q. petitio.
43. Probatio semper est. quod est causa iurisdictionis.
44. Obreptio in causis cas. no vitiat iurisdictiones.
45. Exceptio pposita ad vnu finem in principio tunc repulsa potest ratificari. et reiterari in negotio principali.

Lex secunda.

Rescriptione. Ita no. et vtilis. et habet duas principales lectiones. vna fuit lect. l. i. fin. qua hoc intendit. Si rescriptum ad lites est medactum impetratum. delegatus egi rescripti opposita exceptione mendaciorum non habet iurisdictiones cognoscendi de negotio principali. sed solummodo an preces veritate nitantur. et comperro q. preces non nitantur veritate. non ipse. sed alius ad quem cognitio spectat de ea principali iudicabit. hoc intendit ista leg. fin. l. i. vel breuius. Exceptio mendaciorum impedit iurisdictionem iudicis delegati. s. d. de causa secundum veritates cognosci per eum ad quem de iure cognitio pertinet. h. d. fin. l. i. Placen. vel breuissime. Si rescripta rescriptum per medactum impetratum. no cognoscet impetratus de negotio principali. hoc dicit secundum lect. Placen. secundum quam ita ponetur casum. mutauit Titio cetum. s. postea cum per acceptilationem liberatus. s. tandem impetravit rescriptum super isto mutuo. decipiens super hoc principem. vel expressa falsitate. q. dixi quod non interuenit acceptilatio. vel tacita veritate. q. non faci mentionem de acceptilatione. q. si fecissem. nullatenus literas habuissem. mo rescriptum contra istud rescriptum opponit exceptionem

Impetrare. An litere pend. liceat impetrare privilegium. vide Bart. hic in fin. et que dixi post. Ant. de bur. in. c. finem. extra de lite pendente.